

Informacja na temat Stanowiska Rządu RP dotyczącego zmian w kontraktach terytorialnych (KT) dla 16 województw

dr KATARZYNA JĘDRUSZCZAK

Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego w Warszawie

Podstawa prawna

art. 14m ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. **o zasadach prowadzenia polityki rozwoju** (Dz. U. z 2016 r., poz. 383, z późn. zm.)

„Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego opracowuje we współpracy z ministrami właściwymi ze względu na zakres objęty kontraktem terytorialnym stanowisko dotyczące zakresu i treści kontraktu terytorialnego, w tym celów mających istotne znaczenie dla rozwoju kraju oraz województwa objętego kontraktem, a następnie przedstawia je do wiadomości Radzie Ministrów.”

Czego dotyczą zmiany? (wprowadzone w każdym z 16 KT)

- **Zmiana katalogu przedsięwzięć wskazanych w art. 6 KT** – wprowadzenie przedsięwzięć z obszaru kultury oraz energetyki.
- **Zmiana formuły załącznika 1b do KT oraz trybu i sposobu jego uzgadniania.**
- **Realokacja środków budżetu państwa** między kwotą dedykowaną działaniom rewitalizacyjnym, kwotą na projekty inne niż rewitalizacyjne oraz kwotą stanowiącą uzupełnienie dla środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).
- **Przeliczenie kwot z EUR na PLN** w odniesieniu do kwot wskazanych w art. 9a ust. 1 pkt 3 i 4 KT.
- **Umożliwienie wykorzystania środków z budżetu państwa** na realizację projektów w części nieobjętej pomocą publiczną oraz pomoc *de minimis*.

(1) Zmiana katalogu przedsięwzięć wskazanych w art. 6 KT – wprowadzenie przedsięwzięć z obszaru kultury oraz obszaru energetyki.

A) w obszarze kultury:

Wprowadzenie nowego przedsięwzięcia pn. **„Wsparcie obszaru kultury w województwie (nazwa) poprzez realizację projektów infrastrukturalnych kluczowych dla rozwoju regionu i państwa, służących rozwojowi kultury i dziedzictwa kulturowego”**.

B) w obszarze energetyki:

Wprowadzenie nowego przedsięwzięcia pn. **„Rozwój klastrów energii w województwie (nazwa) poprzez realizację projektów służących rozwojowi energetyki na poziomie lokalnym”**.

C) KT dla Województwa Łódzkiego:

Wprowadzenie do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Łódzkiego przedsięwzięcia priorytetowego pn. **„Działania wspierające zorganizowanie w Łodzi Międzynarodowej Wystawy EXPO”**.

Uzasadnienie

obszar kultury

- we wszystkich 16 KT wskazano jedynie **56 projektów z obszaru kultury**;
- **duże ryzyko pełnego wykorzystania dostępnej alokacji środków finansowych** – z powodu braku wystarczającej liczby potencjalnych, dobrych jakościowo projektów;

uwaga: ocena dokonana na podst. analiz MKiDN dot. konkursu w ramach VIII osi priorytetowej „Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury” PO liŚ 2014-2020];

- **decyzja Narodowej Rady Rozwoju** (działającej przy Prezydencie RP) ws. włączenia do KT dodatkowych projektów z obszaru kultury;

- **możliwość zgłoszenia przez każdy z regionów do 15 nowych projektów**

[w terminie do 31 sierpnia 2016 r., w ramach ogłoszonego przez MR i MKiDN naboru (dot. projektów nie mających szans na dofinansowanie w ramach RPO lub ograniczonego linią demarkacyjną dostępu do PO IiŚ)]

uwaga: ocena projektów dok. wg kryteriów MKiDN wraz z wyborem możliwych do zamieszczenia w zał. 1b do poszczególnych KT;

- **decyzja o wyborze projektu do dofinansowania – zależna od przebiegu konkursu w ramach PO IiŚ;**

- **propozycja przeglądu projektów obecnie wpisanych do art. 6 KT** – po pozytywnej weryfikacji ich fiszek projektowych zostałyby wpisane do załącznika 1b (podobnie jak „nowe projekty”), a przy kolejnej aktualizacji KT usunięte z art. 6. KT;
- **zarządy wojewódzkie dokonają weryfikacji**, co do dalszej zasadności ujmowania w KT projektów, co do których potencjalni beneficjenci nie złożyli wniosków o dofinansowanie w ramach I-go i II-go konkursu PO IiŚ;
- aktualna linia demarkacyjna wyklucza realizację projektów w ramach PO IiŚ zgłaszanych przez **kościół i związki wyznaniowe** oraz **jst** (za wyjątkiem obiektów wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub uznanych przez Prezydenta RP za Pomniki Historii, bądź będących zabytkami drewnianymi);

- linia demarkacyjna dopuszcza możliwość ubiegania się o dofinansowanie w ramach PO IiŚ przez wszystkie projekty ujęte w KT, **niezależnie** od ww. demarkacji wg kategorii „typ beneficjenta”;
- **dodatkowe wzmocnienie** w kolejnych konkursach dla występujących w KT przedsięwzięć objętych punktacją z tytułu ich wyboru do I-go i II-go konkursu PO IiŚ;
- **zwiększona liczba projektów** kontraktowych – **gwarancją** uzyskania satysfakcjonującego wolumenu wniosków o dofinansowanie w kolejnych konkursach PO IiŚ;

obszar energetyki

- identyfikacja „**wysp energetycznych**”;
- inicjatywa **tworzenia klastrów** na poziomie gminy i powiatu w celu zapobiegania występującym terytorialnie deficytom energetycznym;
- konieczność prowadzenia **dialogu** między różnymi poziomami władzy samorządowej oraz stroną rządową **w celu optymalizacji efektu wsparcia** dla ww. działań zapobiegawczych;
- **nadanie preferencji** projektom wspierającym realizację konkretnych przedsięwzięć klastrowych wskazanych w załączniku 1b do KT;

KT dla Województwa Łódzkiego

- decyzja o włączeniu do KT dla Województwa Łódzkiego dodatkowego przedsięwzięcia o charakterze strategicznym pn. **„Działania wspierające zorganizowanie w Łodzi Międzynarodowej Wystawy EXPO”**, w związku z koniecznością identyfikacji wielu interesariuszy oraz źródeł finansowania.

Konieczność **niezwłocznego dokonania zmian w KT w obszarze kultury** – jako skutek **decyzji o niewprowadzaniu do art. 6 KT nowych przedsięwzięć priorytetowych** proponowanych przez niektóre zarządy wojewódzkie.

(2) Zmiana formuły załącznika 1b do KT oraz trybu i sposobu jego uzgadniania

Uzasadnienie

- **zobowiązanie się Stron (art. 7 KT) do przygotowania dodatkowych informacji (fisz projektowych) dotyczących każdego z przedsięwzięć – za wyjątkiem ujętych w:**
 - a) *Dokumencie Implementacyjnym do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.),*
 - b) *Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2014 – 2023 (z perspektywą do 2025 r.),*
 - c) *Krajowym Programie Kolejowym do 2023 r.*

uwaga: jest to wymóg określony w art. 14 ust. 2 KT;

- możliwość pełnego (**rzeczowego i finansowego**) **uzgodnienia fiszy projektowej** i włączenia przedsięwzięcia do załącznika 1b KT – jest **uzależniona od pozytywnie przeprowadzonej oceny wniosku** o dofinansowanie (w ramach procedury konkursowej lub pozakonkursowej) i zawarcia z beneficjentem umowy o dofinansowanie;
- konieczność **zmiany formuły załącznika 1b do KT** jako obejmującego projekty uzgodnione dotychczas jedynie w **zakresie rzeczowym**;
- uzgodniony przez Strony zakres rzeczowy przedsięwzięć – **podstawą ich weryfikacji na etapie oceny w PO IiŚ**, co do zgodności projektu z KT;

- **ograniczenie katalogu przedsięwzięć** (dla których przygotowywane i uzgadniane będą fisze projektowe) – do przedsięwzięć wybieranych w trybie konkursowym;
- możliwość identyfikacji większości **projektów priorytetowych** wskazanych w art. 6 KT posiadających **ogólny charakter** – skutkuje koniecznością przygotowania fiszy projektowej dla każdego projektu z osobna wg **wzoru określonego w zał. 1a do KT**;
- **zwolnienie** z konieczności przygotowania informacji (określonej w art. 7 ust. 1 KT) dla ww. projektów – będzie podlegać analogicznym zasadom stosowanym względem nowych przedsięwzięć priorytetowych;

- **możliwość rezygnacji z uzgadniania fisz projektowych** (określone w art. 7 ust. 1 KT):
 - a) pod warunkiem wyrażenia na to **zgody** przez Strony,
 - b) gdy dla przedsięwzięcia realizowanego ze środków UE lub krajowych **nie będą planowane żadne preferencje z tytułu wpisania do KT**,
 - c) w przypadku **jednoznacznego określenia źródła finansowania (RPO)** dla przedsięwzięć z obszaru kultury,
- **brak zasadności spełnienia warunku** określonego w art. T ust. 1 KT przez niektóre z przedsięwzięć, które już uzyskały dofinansowanie, pomimo braku możliwości uzgodnienia dla nich fisz projektowych;

- **dopuszczenie możliwości uznania za uzgodnione rzeczowo** i włączenie do zał. 1b KT przedsięwzięć lub projektów, na których zgodę wyrażą obie Strony - możliwe w przypadku dokonywania oceny opartej o inny zakres danych niż te, wskazane w zał. 1a do KT;
- **konieczność doprecyzowania wymaganych w zał. 1b do KT informacji** (obecnie wymaga się przedstawienia ogólnych informacji o przedsięwzięciach priorytetowych określonych w art. 6 KT);
- **zmiana formy zał. 1b do KT** – tabela określająca zakres zał. 1b do KT (zgodnie ze wzorem określonym w zał. 2 do aneksu nr 2 do KT);
- tabela powinna **odzwierciedlać przyporządkowanie każdego projektu** do danego przedsięwzięcia priorytetowego (możliwość realizacji przedsięwzięcia złożonego z kilku projektów, finansowanych z różnych źródeł);

- **konieczność określenia** w tabeli **źródła finansowania**, determinującego konieczność przygotowania fiszy projektowej;
- **bieżąca aktualizacja** przez Strony zał. 1b do KT o projekty, dla których pozytywnie zakończono procedurę uzgadniania
uwaga: fisze projektowe przygotowane zgodnie ze wzorem zał. 1a do KT będą załącznikami do zał. 1b do KT;
- **konieczność rozszerzenia katalogu dokumentów strategicznych** (wskazanych w art. 7 ust. 1 KT), definiujących przedsięwzięcia **wyłączone** z obowiązku przygotowania fisz projektowych;

- **brak konieczności przygotowania fisz projektowych w rozumieniu KT dla przedsięwzięć ujętych w:**
 - a) Mapie Drogowej Infrastruktury Badawczej**
[proces przygotowania szczegółowych warunków realizacji przedsięwzięć nastąpił przed ich włączeniem do dokumentu],
 - b) Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych**
[uzgadnianie projektów odbywa się w innym trybie – określonym w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. *o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020* (Dz. U. z 2016 r., poz. 217, z późn. zm.)].

W wyniku planowanych działań:

- Znacząco zmniejszy się katalog przedsięwzięć, dla których wymagane jest wszczęcie procedury uzgadniania.
- Zmieniona zostanie formuła uzgadniania, ograniczająca się jedynie do zakresu rzeczowego przedsięwzięcia, który stanowić będzie podstawę do weryfikacji zgodności projektów składanych w konkursie z KT.
- Zakres uzgadniania finansów projektowych ograniczony będzie do pkt 1-6 zał. 1a do KT.
- Kwestie wskazane w pkt 7-12 stanowić będą część indykatywną, podlegającą jedynie opiniowaniu i niestanowiącą elementu weryfikacji projektu co do zgodności z KT na etapie wnioskowania o dofinansowanie.

Celem przygotowania fisz projektowych jest:

- umożliwienie koordynacji polityk sektorowych;
- lepsze przygotowanie potencjalnych beneficjentów do realizacji projektów.

Przesłanką ograniczenia katalogu przedsięwzięć (w ramach których należy wszcząć bądź kontynuować procedurę wskazaną w art. 7 ust. 1 KT) były sytuacje, gdy:

- *uzgodnienie fiszy projektowej nie przekładało się na zwiększenie szans na realizację projektu;*
- *stosowany był pozakonkursowy tryb naboru.*

Dla wielu przedsięwzięć, dla których możliwe było pozyskanie dofinansowania w trybie konkursowym, nie wskazano w regulaminach konkursów kryteriów, dzięki którym przedsięwzięcia mogłyby uzyskać premię za zgodność z KT.

(3) Realokacja środków budżetu państwa między kwotą dedykowaną działaniom rewitalizacyjnym, kwotą na projekty inne niż rewitalizacyjne oraz kwotą stanowiącą uzupełnienie dla środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS)

Uzasadnienie

- **brak w zapisach KT odniesienia do kwestii przenoszenia środków budżetu państwa między kwotą przeznaczoną na projekty rewitalizacyjne (art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. a KT), kwotą na pozostałe obszary wsparcia (z wyłączeniem projektów publicznych uczelni i jednostek naukowych – tj. projektów realizowanych w ramach priorytetu inwestycyjnego 1a lub 10a (art. 9a ust. 1 pkt 3 lit b KT) oraz kwotą stanowiącą uzupełnienie dla środków EFS (art. 9a ust. 1 pkt 4 KT); (cdn.)**

(*cd.*)

- **planowana realokacja środków unijnych** w niektórych województwach z uwagi na **mniejszą** niż zakładano **podaż projektów** dotyczących działań **rewitalizacyjnych**;
- **zasadność umożliwienia przenoszenia środków budżetu państwa**, uwzględniającego **potrzeby strony samorządowej**;
- **warunkiem realokacji ww. środków finansowych** będzie uzyskanie **zgody ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego**;

- **doprecyzowanie** postanowienia dotyczącego podmiotów, nie mogących otrzymać współfinansowania ze środków krajowych – wykluczeniu ze wsparcia środkami budżetowymi, zgodnie z założeniami w ramach priorytetu inwestycyjnego 1a lub 10a, podlegają uczelnie publiczne – a nie jedynie państwowe wyższe szkoły zawodowe;
- **propozycja rezygnacji z podziału środków między osie priorytetowe** (określonego w zał. 2a i 2b do KT) w ramach kwoty przeznaczonej na część wkładu krajowego projektów rewitalizacyjnych oraz kwoty stanowiącej uzupełnienie do środków z EFS;
- **usunięcie zał. 2a i 2b do KT** – jako skutek ww. działań.

(4) Przeliczenie kwot z EUR na PLN w odniesieniu do kwot wskazanych w art. 9a ust. 1 pkt 3 i 4 KT

Uzasadnienie

- **konieczność przeliczenia z EUR na PLN** środków finansowych, wskazanych w art. 9a ust. 1 pkt 3 i 4 KT – powód: trudność monitorowania pozostałej do zakontraktowania alokacji wkładu krajowego, stanowiącego uzupełnienie do środków EFRR oraz EFS
[obecny algorytm przeliczania środków, wskazany w zał. 4b do KT, obliuguje Strony do monitorowania alokacji w ramach przyznanych kwot na następujące obszary:

(cdn.)

(*cd.*)

- a) **rewitalizacja** – środki wskazane w art. 9a ust. 1 pkt 3 lit. a KT,
 - b) **inne niż rewitalizacja** oraz **projekty inne niż jednostek naukowych i państwowych wyższych szkół zawodowych**, realizowane w ramach priorytetu inwestycyjnego 1a i 10a – środki wskazane w art. 9a ust. 1 pkt 3 lit. b KT,
 - c) **działania związane z realizacją projektów w ramach EFS** – środki wskazane w art. 9a ust. 1 pkt 4 KT];
- **obecny algorytm** powoduje **konieczność szczegółowej identyfikacji** projektów spełniających ww. kryteria, a następnie **monitorowanie kursów EUR/PLN** po jakich następuje **certyfikacja** do KE ponoszonych w ich ramach wydatków;

- **propozycja przeliczenia kwot** wskazanych w art. 9a ust. 1 pkt 3 oraz 4 KT wg kursu wymiany **4,3314 EUR/PLN** (średnia arytmetyczna kursów publikowanych przez Europejski Bank Centralny z przedostatnich dni pracy KE w okresie od sierpnia 2015 r. do listopada 2016 r.).*

**[przyjęty okres stanowi pochodną podpisania w sierpniu 2015 r. ostatniego z aneksów nr 1 do KT]*

(5) Umożliwienie wykorzystania środków z budżetu państwa na realizację projektów w części nieobjętej pomocą publiczną oraz pomoc *de minimis*

Uzasadnienie

- konieczność **doprecyzowania** kwestii wykorzystania środków budżetu państwa określonych w **art. 9a ust. 1 pkt 3 i 4 KT**;
- w przypadku części projektu **nieobjętego pomocą publiczną** oraz **pomocą *de minimis* w ramach EFRR** – możliwość wykorzystania środków wskazanych w art. 9a ust. 1 pkt 3 KT;
- w przypadku **projektów z EFS**, w przypadku części **projektu nieobjętego pomocą publiczną** – możliwość wykorzystania środków wskazanych w art. 9a ust. 1 pkt 4 KT.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ !